



Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (andra avdelningen)

den 24 januari 2013*

”Överklagande — Statligt stöd — Efterskänkande av 65 procent av en skatteskuld inom ramen för ett kollektivt insolvensförfarande — Beslut i vilket stödet förklaras vara oförenligt med den inre marknaden och enligt vilket stödet ska återbetalas — Kriteriet privat borgenär — Begränsningar i domstolskontrollen — Tribunalen har ersatt skälen i det omtvistade beslutet med sina egna — Uppenbart oriktig bedömning — Missuppfattning av bevisning”

I mål C-73/11 P,

angående ett överklagande enligt artikel 56 i stadgan för Europeiska unionens domstol, som ingavs den 17 februari 2011,

Frucona Košice a.s., Košice (Slovakien), företrätt av P. Lasok, QC, J. Holmes och B. Hartnett, barristers, samt av O. Geiss, Rechtsanwalt,

sökande,

i vilket de andra parterna är:

Europeiska kommissionen, företrädd av K. Walkerová, L. Armati och B. Martenczuk, samtliga i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

svarande i första instans,

med stöd av

St. Nicolaus - trade, a.s., Bratislava (Slovakien), företrätt av N. Smaho, avocat,

intervenient i första instans,

meddelar

DOMSTOLEN (andra avdelningen)

sammansatt av A. Rosas, tillförordnad ordförande på andra avdelningen, samt domarna U. Löhmus, A. Ó Caoimh, A. Arabadjiev (referent) och C.G. Fernlund,

generaladvokat: J. Kokott,

justitiesekreterare: förste handläggaren L. Hewlett,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 5 juli 2012,

* Rättegångsspråk: engelska.

och efter att den 6 september 2012 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,
följande

Dom

- 1 Frucona Košice a.s. (nedan kallat klagandebolaget) har yrkat att domstolen ska upphäva den dom som meddelades av Europeiska unionens tribunal den 7 december 2010 i mål T-11/07, Frucona Košice mot kommissionen (REU 2010, s. II-5453) (nedan kallad den överklagade domen). Genom denna dom ogillade tribunalen klagandebolagets talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut 2007/254/EG av den 7 juni 2006 om det statliga stöd C 25/2005 (ex NN 21/2005) som Slovakien har genomfört till förmån för Frucona Košice a.s. (EUT L 112, 2007, s. 14) (nedan kallat det omtvistade beslutet).

Bakgrund till tvisten och det omtvistade beslutet

- 2 Klagandebolaget är ett bolag bildat enligt slovakisk rätt som ägnade sig åt att framställa alkoholhaltiga drycker och spritdrycker.
- 3 Den 25 februari 2004 kunde klagandebolaget, som tidigare flera gånger hade beviljats uppskov med skattebetalning, inte betala de punktskatter som förfallit till betalning i januari 2004.
- 4 Klagandebolagets tillstånd att framställa och handha alkohol och spritdrycker drogs därför in den 6 mars 2004. Sedan dess säljer bolaget, under märket Frucona, spritdrycker som köpts in från ett företag som i enlighet med ett avtal tillverkat dessa enligt licens i klagandebolagets fabriker.
- 5 Klagandebolaget var också skuldsatt i den mening som avses i konkurs- och ackordslagen nr 328/1991 (zákon č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní).
- 6 Det framgår av det omtvistade beslutet att konkurs- och ackordsförfaranden genomförs av en domstol vars främsta uppgift är att reglera den finansiella situationen för skuldyngda bolag. Medan ett konkursförfarande leder till att bolaget upplöses, innebär ackordsförfarandet att bolaget kan fortsätta sin verksamhet och förfarandet utmynnar i ett ackord enligt vilket det skuldyngda bolaget endast ska återgälda en del av sina skulder medan resten avskrivs.
- 7 Den 16 december 2003 samt den 23 och den 30 januari 2004 mötte klagandebolagets generaldirektör representanter för den slovakiska skattemyndigheten och den slovakiska finansministern för att bland annat lämna förslag om att bolagets skattebetalningar skulle fastställas genom ackord.
- 8 Den 8 januari 2004 kontaktade klagandebolaget i detta syfte även skattekontor IV i Košice (nedan kallat den lokala skattemyndigheten), till vilket bolaget hörde. Denna myndighet motsatte sig inte upprättandet av ett ackord.
- 9 Den 8 mars 2004 ansökte klagandebolaget vid Krajský súd v Košiciach (den regionala domstolen i Košice, Slovakien) om att ett ackordsförfarande skulle inledas, enligt vilket klagandebolaget skulle betala sina borgenärer 35 procent av det totala skuldbeloppet (nedan kallat ackordsförslaget). Klagandebolagets totala skuldbelopp uppgick till cirka 644,6 miljoner SKK, varav cirka 640,8 miljoner SKK utgjorde skatteskulder.
- 10 Genom beslut av den 29 april 2004 godkände Krajský súd v Košiciach inledandet av ett ackordsförfarande som i princip motsvarade ackordsförslaget.

- 11 Den 26 april 2004 översände klagandebolaget en revisionsrapport upprättad av dess internrevisor (nedan kallad K:s rapport) och den 7 juli 2004 en revisionsrapport upprättad av ett oberoende revisionsbolag (nedan kallad E:s rapport) så att den lokala skattemyndigheten skulle kunna bedöma de respektive fördelarna mellan ackord, konkurs och skatteindrivning.
- 12 Den 21 juni 2004 gjorde de slovakiska skattemyndigheterna en inspektion på plats i klagandebolagets lokaler. Vid denna inspektion konstaterades att klagandebolaget den 17 juni 2004 bland annat förfogade över tillgångar värda 161,3 miljoner SKK.
- 13 I skrivelse av den 6 juli 2004 anmodade generaldirektören för det slovakiska skatteverket den lokala skattemyndigheten att inte godta klagandebolagets ackordsförslag, eftersom detta inte var fördelaktigt för Republiken Slovakien.
- 14 Vid ett ackordssammanträde den 9 juli 2004 godtog klagandebolagets borgenärer, inklusive skattemyndigheten, ackordsförslaget.
- 15 Genom beslut av den 14 juli 2004 godkände Krajský súd v Košiciach ackordsuppgörelsen och påpekade bland annat att skulden till de slovakiska skattemyndigheterna skulle återbetalas med upp till 35 procent, det vill säga ungefär 224,3 miljoner SKK.
- 16 Samma dag stängde det slovakiska skatteverket av chefen för den lokala skattemyndigheten och tillsatte en ersättare på tjänsten. Den 14 december 2004 åtalades chefen för bedrägeri och förskingring på grund av den lokala skattemyndighetens godkännande av ackordsförslaget. I dom av den 6 mars 2006 frikände Špeciálny súd v Pezinku (specialdomstol i Pezinok, Slovakien) honom på samtliga åtalpunkter.
- 17 I skrivelse av den 20 oktober 2004 uppgav den lokala skattemyndigheten för klagandebolaget att villkoren i ackordsuppgörelsen utgjorde ett indirekt statligt stöd som måste godkännas av Europeiska gemenskapernas kommission.
- 18 Den 17 december 2004 betalade klagandebolaget i enlighet med ackordet 224,3 miljoner SKK, motsvarande 35 procent av bolagets totala skatteskuld, till den lokala skattemyndigheten. I beslut av den 30 december 2004 förklarade Krajský súd v Košiciach att ackordsförfarandet var avslutat. Genom beslut av den 18 augusti 2006 reducerade Krajský súd v Košiciach skulden till den lokala skattemyndigheten till 224,1 miljoner SKK.
- 19 Den 15 oktober 2004 mottog kommissionen ett klagomål angående ett påstått olagligt stöd till förmån för klagandebolaget.
- 20 På kommissionens begäran om uppgifter uppgav Republiken Slovakien, i skrivelse av den 4 januari 2005, att klagandebolaget eventuellt mottagit ett olagligt stöd. Republiken Slovakien hemställde om att kommissionen skulle godkänna detta stöd såsom undsättningsstöd till ett företag i ekonomiska svårigheter.
- 21 Efter att ha mottagit kompletterande upplysningar underrättade kommissionen, genom skrivelse av den 5 juli 2005, Republiken Slovakien om sitt beslut att inleda ett formellt granskningsförfarande enligt artikel 88.2 EG avseende nämnda stöd. Beslutet offentliggjordes i *Europeiska unionens officiella tidning* (EUT C 233, 2005, s. 47).
- 22 Den 7 juni 2006 antog kommissionen det omtvistade beslutet. Enligt artikel 1 i artikeldelen är det statliga stöd som Slovakien genomfört till förmån för klagandebolaget, till ett belopp av 416 515 990 SKK, oförenligt med den gemensamma marknaden. Enligt artikel 2 ska Slovakien vidta alla åtgärder som är nödvändiga för att återkräva detta stöd från stödmottagaren.

- 23 I den del av detta beslut som avser bedömningen av huruvida det föreligger ett statligt stöd, konstaterade kommissionen att ackordsuppgörelsen innehöll samma villkor för de privata borgenärerna som för skattemyndigheten, trots att denna senare – på grund av sin ställning som prioriterad borgenär i konkursförfarandet – hade en fördelaktigare rättslig och ekonomisk ställning än de privata borgenärerna.
- 24 För att kunna bedöma om kriteriet privat borgenär uppfyllts, fann kommissionen det nödvändigt att fastställa om den lokala skattemyndigheten ”erhöll mer genom att acceptera [klagandebolagets] villkor för en uppgörelse än det skulle fått genom ett konkursförfarande eller en skatteindrivning”.
- 25 Efter att ha studerat effekten av en konkurs fann kommissionen att E:s rapport inte var någon tillförlitlig utgångspunkt, eftersom den utgick från klagandebolagets tillgångar per den 31 mars 2004 och inte per den 17 juni 2004. Omräkningsfaktorn i E:s rapport var således för låg. Det gavs inte heller någon förklaring till hur denna räknats fram. Beräkningen av de olika avgifterna kopplade till konkursförfarandet, vilka skulle dras av från intäkterna av försäljningen av tillgångarna, föreföll dessutom mindre lämplig i förhållande till andra befintliga beräkningar.
- 26 Med stöd av de handlingar som den hade till sitt förfogande drog kommissionen därför slutsatsen att ”en försäljning av tillgångarna genom ett konkursförfarande med största sannolikhet skulle gett stödmottagarens borgenärer större intäkter” än vid ett ackord, och att ”nästan hela intäkten från [konkursförfarandet] skulle ha tillfallit skattekontoret”, eftersom detta var förmånsberättigat. Kommissionen drog samma slutsats vad gäller utgången av en skatteindrivning.
- 27 Kommissionen underströk vidare att skattedirektören på Slovakiens skattemyndighet hade motsatt sig ackordsförslaget. Dessutom fann kommissionen att statens intresse på lång sikt, såsom upprätthållandet av statens skatteintäkter från klagandebolagets verksamhet, inte påverkade tillämpningen av kriteriet privat borgenär.
- 28 Kommissionen fann sammanfattningsvis att kriteriet privat borgenär i en marknadsekonomi i detta fall inte var uppfyllt och att den ifrågavarande åtgärden således utgjorde statligt stöd motsvarande den skuld som den lokala skattemyndigheten avskrivit. Kommissionen fann slutligen att detta stöd inte var förenligt med den gemensamma marknaden.

Förfarandet vid tribunalen och den överklagade domen

- 29 Genom ansökan som inkom till förstainstansrättens kansli den 12 januari 2007 väckte klagandebolaget talan om ogiltigförklaring av det omtvistade beslutet.
- 30 Genom handling som inkom till förstainstansrättens kansli den 8 juni 2007 ansökte företaget St. Nicolaus - trade, a.s. (nedan kallat St. Nicolaus - trade) om att få intervensera i detta mål till stöd för kommissionens yrkanden. Ordföranden på förstainstansrättens andra avdelning beviljade denna ansökan genom beslut av den 11 oktober 2007.
- 31 Till stöd för sin talan anförde klagandebolaget tio grunder. Som fjärde grund gjordes det gällande att kommissionen gjort en felaktig rättstillämpning och en felaktig bedömning av de faktiska omständigheterna när den i samband med kvalificeringen av den ifrågavarande åtgärden såsom statligt stöd fann att en konkurs var fördelaktigare än ett ackord och att kriteriet försiktig privat borgenär följaktligen inte var uppfyllt.
- 32 I denna grund gjorde klagandebolaget i huvudsak gällande att kommissionen, bland annat med hänsyn till de bevis som bolaget lagt fram, inte beaktat konkursförfarandets tidsåtgång och dess inverkan på det val som skulle ha åvilat en privat borgenär som befinner sig i skattemyndighetens situation.

- 33 Tribunalen fann inledningsvis att tillämpningen av kriteriet privat borgenär förutsätter en komplicerad ekonomisk bedömning, eftersom kontrollen av det omtvistade beslutets lagenlighet endast bör avse en kontroll av huruvida kommissionen gjort sig skyldig till uppenbart felaktig bedömning.
- 34 Tribunalen slog vidare fast att det i förevarande fall också ska tas hänsyn till att de slovakiska skattemyndigheterna vid denna kontroll har ställning som prioriterad borgenär, till kommissionens särskilt försiktiga värdering av intäkterna från försäljningen av klagandebolagets tillgångar i ett konkursförfarande, och till att en konkurs, till skillnad från ett ackordsförfarande, inte innebär att skulden nedsätts.
- 35 Mot bakgrund av dessa överväganden fastslog tribunalen följande i punkterna 123–129 i den överklagade domen:
- ”123 Vad för det första gäller [klagandebolagets] argument att ingen hänsyn tagits till hur lång tid ett konkursförfarande tar i Slovakien och till utomståendes rapporter i detta avseende, vill tribunalen först påpeka att kommissionen, i motsats till vad [klagandebolaget] påstått, inte bara angett, i skäl 54 i det [omtvistade] beslutet, att konkursförfarandet enligt Republiken Slovakien i detta fall hade blivit kortare än genomsnittet med tanke på de särskilda omständigheterna, utan också noterat, i skäl 40 i beslutet, att ett konkursförfarande i Slovakien enligt [klagandebolaget] tar i genomsnitt tre till sju år. Den har preciserat att [klagandebolaget] grundade sin ståndpunkt på uppgifter, statistik och ett exempel på ett slovakiskt bolag som sades ha befunnit sig i en motsvarande situation som [klagandebolaget]. Kommissionen kan därför inte klandras för att ha förbisett frågan och [klagandebolagets] ståndpunkt i detta avseende.
- 124 Vad gäller den bevisning som kommissionen hade tillgång till, vill tribunalen påpeka att de uppgifter som [klagandebolaget] lämnat inte i sig uppfyller kraven på tillförlitlighet och samstämmighet. De undersökningar som [klagandebolaget] lagt fram för kommissionen om hur lång tid konkursförfaranden tar i Slovakien är allmänt hållna och tar inte hänsyn till omständigheterna i det aktuella fallet. Sådana undersökningar är också ungefärliga och stämmer inte fullt ut överens sinsemellan. [Klagandebolaget] har grundat sig på fyra rapporter, vilka nämns i punkt 96 ovan, där tidsåtgången bedömts till fyra år och åtta månader, mellan tre och sju år respektive mer än sex år.
- 125 De övriga rapporter som [klagandebolaget] hänvisat till är kommissionens rapporter från år 2002 och år 2003 om de framsteg Slovakien gjort på vägen mot EU-anslutning. Enligt [klagandebolaget] har kommissionen i dessa rapporter noterat de svårigheter som förelåg och de förbättringar som krävdes beträffande konkurs- och obeståndsförfaranden i Slovakien. Det ska påpekas att dessa rapporter från kommissionen rör konkursförfarande i Slovakien allmänt. De särskilda omständigheterna i det aktuella fallet har inte beaktats.
- 126 [Klagandebolaget] har vidare underlåtit att nämna resultaten i K:s rapport beträffande hur lång tid ett konkursförfarande för bolaget hade kunnat ta. I [K:s rapport], som [klagandebolaget] själv lagt fram i målet, bedömdes tidsåtgången till ’ungefär två år (beroende på omständigheterna och på förvaltarens arbete)’. Förutom att denna bedömning av tidsåtgången för ett sådant konkursförfarande är klart mer optimistisk än de andra bedömningar som [klagandebolaget] redovisat, avsåg den specifikt [klagandebolagets] fall.
- 127 Såsom kommissionen har anfört kan ett konkursförfarande genomföras snabbare än genomsnittet när, som i detta fall, antalet borgenärer är litet och det finns realiserbara tillgångar. Så är i högsta grad fallet här, då det är ostridigt att de slovakiska skattemyndigheternas fordringar utgjorde cirka 99 procent av [klagandebolagets] skulder och var prioriterade. Av detta följer att skattemyndigheterna hade haft ett avgörande inflytande över tidsåtgången för en konkurs. [Klagandebolaget] har hävdats att det hade varit svårt att finna en köpare för större delen av bolagets egendom, på grund av dess egenskaper och geografiska placering och på grund av att
- ”

den var föråldrad, och att detta hade bromsat takten i ett konkursförfarande. Som kommissionen påpekat i skäl 88 i det [omtvistade] beslutet finns det flera omständigheter, särskilt det faktum att delar av [klagandebolagets] tillverkningsutrustning fann en användare efter att tillståndet att framställa och handha alkohol och spritdrycker hade dragits in, som visar att [detta] påstående ... är ogrundat.

...

129 Det följer av vad som anförts ovan att kommissionen inte gjort någon uppenbart oriktig bedömning av längden på konkursförfarandet.”

36 Tribunalen slog i det följande fast att talan inte heller kunde vinna bifall såvitt avsåg klagandebolagets övriga grunder, och ogillade därför bolagets talan och förpliktade det att ersätta rättegångskostnaderna.

Parternas yrkanden

37 Klagandebolaget har yrkat att domstolen ska

- upphäva den överklagade domen, i den del talan inte kan vinna bifall såvitt avser den fjärde och den sjätte grunden,
- godta dessa grunder,
- återförvisa målet till tribunalen så att denna kan pröva den femte, den sjätte, den sjunde, den åttonde och den nionde grunden, vad gäller skatteindrivningsförfarandet, och
- förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

38 Kommissionen har yrkat att domstolen ska

- ogilla överklagandet, och
- förplikta klagandebolaget att ersätta rättegångskostnaderna.

39 St. Nicolaus - trade har yrkat att domstolen ska ogilla överklagandet, fastställa den överklagade domen och förplikta klagandebolaget att ersätta rättegångskostnaderna.

Prövning av överklagandet

40 Till stöd för sitt överklagande har klagandebolaget anförts två grunder. Den första grunden avser felaktig rättstillämpning som tribunalen ska ha begått i samband med tillämpningen av kriteriet privat borgenär. Denna grund är indelad i två delar varav den första avser tidsåtgången för konkursförfarandet, och den andra avser expertutlåtandenas betydelse för omräkningsfaktorn.

41 Klagandebolaget har med sin andra grund gjort gällande att tribunalen ersatt argumentationen i det omtvistade beslutet med sin egen, och missuppfattat delar av bevisningen. Denna grund består av fyra delar. Den första delen avser konkursförfarandets kostnader, den andra den tid ett sådant förfarande tar, den tredje hur försiktig kommissionen varit vid sin bedömning, och den fjärde relevansen av en skuld som finns kvar efter nämnda konkurs.

42 Den första grundens första del och den andra grundens andra del, vilka båda avser tidsåtgången för konkursförfarandet, ska bedömas först och tillsammans.

Parternas argument

- 43 I den första grundens första del har klagandebolaget gjort gällande att tribunalen gjort sig skyldig till felaktig rättstillämpning i samband med tillämpningen av kriteriet privat borgenär.
- 44 Klagandebolaget anser att tribunalen i samband med dess bedömning inte undersökt situationen på samma sätt som en privat borgenär skulle ha gjort med hänsyn till de uppgifter som denna senare hade kunnat ha när ackordet beslutades. Tribunalen bekräftade en bedömning som kommissionen gjort i efterhand och som inte beaktar vissa risker och frister som skulle ha påverkat en privat borgenärs beslut i samband med dennes bedömning av fördelarna mellan konkurs och ackord.
- 45 Enligt klagandebolaget har tribunalen bland annat enbart undersökt huruvida kommissionens bedömning innehöll fel och inte huruvida denna bedömning gjorts ur en försiktig privat borgenärs synvinkel.
- 46 Klagandebolaget anser att detta kriterium innebär att det måste undersökas huruvida den ifrågavarande åtgärden, med hänsyn till information som rimligen borde föreligga vid den tidpunkt då ackordet genomfördes, innebar en uppenbart större fördel jämfört med det alternativ som en privat borgenär skulle ha valt i en liknande situation.
- 47 Tribunalen borde alltså först och främst ha avgjort huruvida uppgifterna avseende konkursförfarandets tidsåtgång skulle kunna påverka en hypotetisk privat borgenärs beslut. Den borde sedan ha kontrollerat huruvida kommissionen beaktat dessa uppgifter. Tribunalen borde slutligen ha kontrollerat att kommissionen tillmätt dessa uppgifter den betydelse de förtjänade.
- 48 Klagandebolaget anser att en försiktig privat borgenär, i sitt val mellan olika alternativ för att lösa en skuld, skulle ha beaktat de uppgifter som vid den aktuella tidpunkten fanns tillgängliga avseende konkursförfarandets tidsåtgång och därtill knuten osäkerhet. De olika rapporterna och handlingarna kring bolaget Liehofruits konkurs, som inträffat tidigare inom samma sektor, innehöll enligt klagandebolaget relevanta juridiska uppgifter som kommissionen varit skyldig att beakta. Då kommissionen emellertid inte gjorde detta, har den gjort en felaktig rättstillämpning som tribunalen underlåtit att anmärka på.
- 49 Klagandebolaget har tillagt att tribunalen gjort sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den konstaterade att kommissionens bedömning av rapporterna avsåg en fråga i sak, närmare bestämt hur lång tid konkursförfaranden tar, en bedömning vid vilken kommissionen åtnjuter ett stort utrymme för eget skön. Frågan avsåg hur dessa uppgifter påverkade en försiktig privat borgenärs beslut.
- 50 I den andra grundens andra del har klagandebolaget gjort gällande att tribunalen, vad gäller tidsåtgången för ett konkursförfarande, bland annat rättfärdigat, med egna argument, kommissionens bristande bedömning av dessa omständigheter.
- 51 I punkt 123 i den överklagade domen har tribunalen nämligen missuppfattat innehållet i det omtvistade beslutet, eftersom de skäl till vilka tribunalen hänvisar i detta avseende inte syftar till att uttrycka kommissionens ståndpunkt vad gäller tidsåtgången för olika förfaranden. I stället innehåller dessa skäl en redogörelse för klagandebolagets och Republiken Slovaekiens ståndpunkter.
- 52 Genom att i punkt 124 i den överklagade domen slå fast att de uppgifter som klagandebolaget lämnat inte uppfyller kraven på tillförlitlighet och samstämmighet, har tribunalen på ett ogiltigt sätt tillfört resonemanget i det omtvistade beslutet nya skäl i syfte att förkasta dessa argument. Tribunalens påstående om att kommissionen hade flera beräkningar till förfogande avseende den sannolika tidsåtgången för ett konkursförfarande i Republiken Slovakien utgör inget bemötande av klagandebolagets argument.

- 53 I punkt 125 i den överklagade domen slog tribunalen fast att kommissionens rapporter från år 2002 och år 2003 om de framsteg Republiken Slovakien gjort på vägen mot EU-anslutning saknade relevans, eftersom dessa inte beaktar omständigheterna i det särskilda fallet. Tribunalen har därmed framfört ett argument som kommissionen inte hänvisat till som stöd för det omtvistade beslutet. Denna motivering är för övrigt inte heller giltig, eftersom kommissionen, när den tillämpar kriteriet privat borgenär, ofta till viss del stöder sig på allmänna uppgifter om den ekonomiska situationen i den berörda medlemsstaten.
- 54 Genom att i punkt 126 i den överklagade domen konstatera att tidsåtgången för ett konkursförfarande i en av klagandebolagets rapporter bedömdes till ungefär två år, försökte tribunalen återigen att med egna skäl motivera varför denna tidsåtgång inte beaktats. Ett förfarande på två år är dessutom bra mycket längre än de fyra månader som behövs för att få ihop tillräckliga medel i ett ackordsförfarande.
- 55 På samma sätt har tribunalen, i punkt 127 i den överklagade domen, med stöd av sina egna argument slagit fast att ett konkursförfarande, om ett sådant i förevarande fall genomförts, hade tagit mindre tid i anspråk än vad som är brukligt för ett sådant förfarande.
- 56 Vad gäller den första grundens första del anser kommissionen att det är nödvändigt att vid tillämpningen av kriteriet privat borgenär avgöra om de betalningslättnader som en medlemsstat beviljar också skulle ha beviljats av en privat borgenär eller om det är uppenbart att denna senare inte skulle ha beviljat några sådana lättnader. Denna tolkning bekräftas också av det utrymme för eget skön som kommissionen har när den bedömer sådana komplicerade ekonomiska sammanhang som tillämpningen av kriteriet privat borgenär kräver.
- 57 Enligt kommissionen har tribunalen inte gjort något fel vid tillämpningen av det rättsliga kriteriet, som består i att avgöra huruvida myndigheten har agerat på samma sätt som en privat borgenär skulle ha agerat i samma situation mot bakgrund av omständigheterna. Tribunalen har därför med rätta slagit fast att tribunalen vid sin kontroll endast ska försöka att upptäcka uppenbara fel som kommissionen begått i sin bedömning av de faktiska omständigheterna.
- 58 Kommissionen har slutligen gjort gällande att klagandebolagets argument avseende såväl avsaknaden av hänvisning till kriteriet privat borgenär, som utsträckningen av tribunalens kontroll av kommissionens bedömningar, riktar sig mot det sätt på vilket kommissionen och tribunalen har utvärderat bevisen. Dessa argument påverkar alltså inte tribunalens resonemang i samband med det juridiska kriterium som ska tillämpas.
- 59 Vad gäller den andra grundens andra del har kommissionen för det första gjort gällande att bedömningen av omständigheter mot bakgrund av kriteriet privat borgenär måste göras på grundval av en bedömning av samtliga relevanta faktorer. Klagandebolaget har emellertid enbart bestritt bedömningen av några av dessa många faktorer.
- 60 Vad gäller tidsåtgången för ett konkursförfarande har kommissionen i punkt 123 i den överklagade domen gjort gällande att tribunalen konstaterat att kommissionen i det omtvistade beslutet inte förbisett denna fråga. Med hänsyn till de uppgifter som återges i punkterna 17, 40 och 54 i det omtvistade beslutet fann tribunalen dock att det inte var nödvändigt att beakta tidsåtgången för konkursförfarandet såsom en faktor som utgör hinder för beslutet att välja ett sådant förfarande.
- 61 I punkt 124 i den överklagade domen bekräftade tribunalen enbart de bevis som kommissionen hade till sitt förfogande. Tribunalens hänvisning, i punkterna 125 och 126 i den överklagade domen, till rapporter som inte omfattas av det omtvistade beslutet, utgör således enbart ett *obiter dictum*.

- 62 I punkt 127 i den överklagade domen har tribunalen i syfte att avgöra huruvida kommissionen gjort några uppenbart felaktiga bedömningar enbart bedömt de bevis som kommissionen hade till sitt förfogande. Kommissionen har i detta avseende gjort gällande att den inte är skyldig att besvara varje enskilt argument som mottagaren av ett påstått stöd för fram. Kommissionen har inte lagt ned tid på övervägandena avseende tidsåtgången för konkursförfarande, eftersom denna fråga, bland annat med hänsyn till den lokala skattemyndighetens prioriterade ställning, inte skulle ha ägnats någon uppmärksamhet från en hypotetisk privat borgenär.
- 63 Det argument som klagandebolaget fört fram inom ramen för den första grundens första del i syfte att visa att tribunalen ersatt kommissionens resonemang med sitt eget resonemang, kan följaktligen inte godtas.
- 64 St. Nicolaus - trade har avseende tillämpningen av kriteriet privat borgenär fört fram betydelsen av frågan huruvida en privat investerare under samma förhållanden hade gjort samma sak, och, för det fall svaret skulle bli nekande, undersöka vilka skälen skulle ha varit till detta.
- 65 St. Nicolaus - trade har gjort gällande att det för den lokala skattemyndigheten inte var absolut nödvändigt att klagandebolaget omedelbart betalade av sin skuld vid det tillfälle då den godkände ackordsförslaget. En privat borgenär torde – i en motsvarande situation som den lokala skattemyndighetens – alltså inte ha varit benägen att avstå från möjligheten att få bättre betalt än vad som erbjöds genom ackordet.
- 66 Vad gäller tidsåtgången för konkursförfarandet har St. Nicolaus - trade gjort gällande att det av punkt 123 i den överklagade domen framgår att kommissionen behandlat denna fråga. Kommissionen hade i detta avseende ett stort utrymme för eget skön och bedömde i förevarande fall den faktiska situationen i huvudsak med hänsyn till den komplexa karaktären av ett konkursförfarande, antalet borgenärer och den omständigheten att skattemyndigheten inte enbart var den största borgenären utan också en hos klagandebolaget prioriterad borgenär. Mot denna bakgrund hade kommissionen och tribunalen fog för sin slutsats att konkursförfarande med stor sannolikhet skulle ha genomförts fortare än vad som är brukligt för sådana förfaranden.

Domstolens bedömning

- 67 Klagandebolaget har gjort gällande att tribunalen endast kontrollerat om kommissionens analys innehöll någon uppenbart felaktig bedömning men att den underlåtit att kontrollera huruvida denna analys gjorts ur en privat borgenärs synvinkel. Tribunalen har enligt klagandebolaget i synnerhet underlåtit att kontrollera huruvida de tillgängliga uppgifterna om konkursförfarandets varaktighet hade kunnat påverka en privat borgenärs beslut, och huruvida kommissionen hade beaktat dessa uppgifter. I stället för att kontrollera detta fann tribunalen, med stöd av sina egna argument, att kommissionen hade fog för att inte pröva dessa omständigheter i det omtvistade beslutet.
- 68 Enligt artikel 107.1 FEUF är, om inte annat föreskrivs i fördragen, stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den inre marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna.
- 69 Begreppet stöd omfattar inte enbart sådana konkreta förmåner som subventioner utan även ingripanden som på olika sätt minskar de kostnader som normalt belastar företagets budget och som därigenom, utan att det är fråga om subventioner i strikt bemärkelse, är av samma karaktär och har identiskt lika effekter (se dom av den 1 december 1998 i mål C-200/97, Ecotrade, REG 1998, s. I-7907, punkt 34, och av den 19 maj 1999 i mål C-6/97, Italien mot kommissionen, REG 1999, s. I-2981, punkt 15).

- 70 De villkor som en åtgärd ska uppfylla för att kunna anses vara ett "stöd" i den mening som avses i artikel 107 FEUF är emellertid inte uppfyllda om det mottagande företaget kunde få samma fördel som den som företaget fått genom statliga medel under förhållanden som motsvarar normala marknadsvillkor (se, för ett liknande resonemang, dom av den 5 juni 2012 i mål C-124/10 P, kommissionen mot EDF, punkt 78 och där angiven rättspraxis).
- 71 När en offentlig borgenär beviljar nedsättning av en fordran som den har på ett företag, ska denna bedömning i princip ske med tillämpning av kriteriet privat borgenär. Detta kriterium – då det är tillämpligt – återfinns bland de omständigheter som kommissionen ska beakta vid prövningen av om det är fråga om ett sådant stöd (se, för ett liknande resonemang, dom av den 29 april 1999 i mål C-342/96, Spanien mot kommissionen, REG 1999, s. I-2459, punkt 46, och av den 29 juni 1999 i mål C-256/97, DM Transport, REG 1999, s. I-3913, punkt 24, samt domen i det ovannämnda målet kommissionen mot EDF, punkterna 78 och 103).
- 72 Sådana betalningslättnader utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 FEUF om det är uppenbart att det berörda företaget, med hänsyn till omfattningen av den ekonomiska förmånen, inte skulle ha erhållit motsvarande betalningslättnader av en privat borgenär som dels befann sig i en situation som ligger så nära som möjligt den situation som den offentlige borgenären befinner sig i, dels försöker få betalt för de fordringar som borgenären har hos en gäldenär med finansiella svårigheter (se, för ett liknande resonemang, domen i de ovannämnda målen Spanien mot kommissionen, punkt 46, DM Transport, punkt 30, och kommissionen mot EDF, punkt 79).
- 73 Det ankommer följaktligen på kommissionen att göra en helhetsbedömning, varvid den ska beakta alla de relevanta omständigheter i det aktuella fallet som gör det möjligt för kommissionen att avgöra om det är uppenbart att det berörda företaget inte skulle ha erhållit betalningslättnader av en sådan privat borgenär (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovannämnda målet kommissionen mot EDF, punkt 86).
- 74 Det är utrett att kommissionens prövning av frågan huruvida bestämda åtgärder kan betraktas som statligt stöd, på grund av att myndigheterna inte agerat på samma sätt som en privat borgenär, förutsätter en komplex ekonomisk bedömning (se dom av den 22 november 2007 i mål C-525/04 P, Spanien mot Lenzing, REG 2007, s. I-9947, punkt 59).
- 75 I detta avseende erinrar domstolen om att det – i samband med den prövning som unionsdomstolen företar av kommissionens komplicerade ekonomiska bedömningar inom området för statligt stöd – inte ankommer på unionsdomstolen att ersätta den ekonomiska bedömning som gjorts av kommissionen med sin egen bedömning (se, för ett liknande resonemang, dom av den 2 september 2010 i mål C-290/07 P, kommissionen mot Scott, REU 2010, s. I-7763, punkterna 64 och 66 och där angiven rättspraxis).
- 76 Unionsdomstolen ska emellertid inte bara pröva huruvida de bevis som åberopats är materiellt riktiga, tillförlitliga och samstämmiga, utan även huruvida dessa bevis utgör samtliga relevanta uppgifter som ska beaktas för att bedöma en komplicerad situation och huruvida de kan ligga till grund för de slutsatser som dragits (dom av den 15 februari 2005 i mål C-12/03 P, kommissionen mot Tetra Laval, REG 2005, s. I-987, punkt 39, och domen i det ovannämnda målet kommissionen mot Scott, punkt 65).
- 77 Av det anförda följer att tribunalen – med hänsyn till de argument som klagandebolaget framfört i första instans – bland annat borde kontrollera huruvida de tillgängliga uppgifterna om tidsåtgången för ett konkursförfarande var relevanta för en bedömning ur en privat borgenärs synvinkel och huruvida kommissionen, för det fall detta skulle visa sig vara så, beaktat detta.

- 78 I detta avseende ska som relevanta uppgifter anses vara alla uppgifter som på ett icke försumbart sätt kan påverka beslutsförfarandet hos en normalt försiktig och noggrann privat borgenär som befinner sig i en situation som ligger så nära som möjligt den situation som den offentliga borgenären befinner sig i och som försöker få betalt för de fordringar som borgenären har hos en gäldenär med finansiella svårigheter.
- 79 I förevarande fall är det utrett att en normalt försiktig och noggrann privat borgenär som befinner sig i en situation som ligger så nära som möjligt den situation som den lokala skattemyndigheten befinner sig i och som försöker få betalt för sina fordringar, bland annat hade att välja mellan ackordsförslaget och klagandebolagets konkurs.
- 80 Av detta följer att en sådan borgenär, för att hitta det mest fördelaktiga alternativet, måste bedöma för- och nackdelarna med respektive förfarande.
- 81 I likhet med vad klagandebolaget har gjort gällande konstaterar domstolen att den tid som de ovannämnda förfarandena tar i anspråk och med vilken återbetalningen av skulderna skjuts upp, och som således skulle kunna påverka – för det fall förfarandena drar ut på tiden – bland annat skuldernas värde, utgör omständigheter som på ett icke försumbart sätt skulle kunna påverka beslutsförfarandet hos en normalt försiktig och noggrann privat borgenär som befinner sig i en situation som ligger så nära som möjligt den situation som den lokala skattemyndigheten befann sig i.
- 82 Det ankom följaktligen på tribunalen att kontrollera huruvida kommissionen, i samband med sin bedömning av kriteriet privat borgenär, hade beaktat de tillgängliga uppgifterna om bland annat tidsåtgången för ett konkursförfarande.
- 83 I detta avseende framgår det av punkt 123 i den överklagade domen (se ovan punkt 35) att tribunalen konstaterade att kommissionen, i skäl 54 i det omtvistade beslutet, hade redogjort för Republiken Slovakien inställning vad gäller tidsåtgången för ett sådant förfarande, och, i skäl 40 i det omtvistade beslutet, redogjort för klagandebolagets inställning därtill. Tribunalen gjorde därvid bedömningen att kommissionen inte hade ”förbisett frågan”.
- 84 De överväganden som tribunalen hänvisat till återfinns emellertid, i likhet med vad som gjorts gällande av klagandebolaget, i avdelning IV och V i det omtvistade beslutet, där kommissionen sammanfattade de yttranden som inkommit från berörda parter och Republiken Slovakien. Dessa överväganden återfinns dock inte i avdelning VI, där kommissionen redogör för sin bedömning.
- 85 I likhet med vad som framgår av punkt 82 i denna dom ankom det på tribunalen att kontrollera huruvida kommissionen hade beaktat de tillgängliga uppgifterna om tidsåtgången för ett konkursförfarande i sin bedömning av kriteriet privat borgenär, inte huruvida kommissionen hade förbisett dessa uppgifter eller ej.
- 86 Av detta följer att tribunalen borde ha prövat huruvida kommissionen – i sitt resonemang i avdelning VI i det omtvistade beslutet, och i synnerhet punkt 2.1 i denna avdelning, där kommissionen jämförde ackord och konkurs – berört tidsåtgången för ett konkursförfarande. Någon sådan prövning framgår emellertid inte av den överklagade domen.
- 87 I punkterna 125–127 i den överklagade domen (se punkt 35 ovan) bedömde tribunalen olika omständigheter avseende tillförlitligheten och samstämmigheten av de uppgifter som klagandebolaget lämnat under det administrativa förfarandet, och fann att kommissionen under de särskilda omständigheterna i det förevarande fallet hade haft fog för att anse att tidsåtgången för ett konkursförfarande inte skulle kunna påverka en privat borgenärs beslut. Domstolen finner därvid att tribunalens prövning inte hänför sig till någon bedömning i det omtvistade beslutet.

- 88 Av detta följer att tribunalen – för att inte godta klagandebolagets rättsliga grunder – stött sig på en bedömning av tidsåtgången för ett konkursförfarande som täpper till en lucka i motiveringen av det omtvistade beslutet med en motivering som inte återfinns i detta beslut. Genom detta tillvägagångssätt har tribunalen överträtt gränserna för sin kontroll.
- 89 Inom ramen för den granskning av lagenligheten som avses i artikel 263 FEUF är tribunalen och domstolen nämligen behöriga att pröva en talan rörande bristande behörighet, åsidosättande av väsentliga formföreskrifter, åsidosättande av EUF-fördraget eller av någon rättsregel som gäller dess tillämpning eller rörande maktnissbruk. I artikel 264 FEUF föreskrivs att om talan är välgrundad, ska den berörda rättsakten förklaras ogiltig. Domstolen och tribunalen kan således inte i något fall ersätta den motivering som upphovsmannen till den överklagade rättsakten lämnat med en egen motivering (se dom av den 27 januari 2000 i mål C-164/98 P, DIR International Film m.fl. mot kommissionen, REG 2000, s. I-447, punkt 38, och av den 22 december 2008 i mål C-487/06 P, British Aggregates mot kommissionen, REG 2008, s. I-10515, punkt 141).
- 90 Således gjorde tribunalen sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den underlät att kontrollera huruvida kommissionen, i samband med sin bedömning av kriteriet privat borgenär, hade beaktat tidsåtgången för ett konkursförfarande och därvid, med sin egen motivering, fyllde ut en lucka i motiveringen av det omtvistade beslutet.
- 91 Domstolen finner därför att överklagandet ska bifallas såvitt avser den första grundens första del och den andra grundens andra del, och att den överklagade domen följaktligen ska upphävas.

Tvisten i första instans

- 92 Enligt artikel 61 första stycket i stadgan för Europeiska unionens domstol kan domstolen, om den upphäver tribunalens avgörande, själv slutligt avgöra målet, om detta är färdigt för avgörande.
- 93 I förevarande fall förfogar domstolen över de upplysningar som krävs för att slutligt ta ställning till den fjärde grundens första del i målet vid tribunalen (denna delgrund avser tidsåtgången för ett konkursförfarande).

Parternas argument

- 94 I den första delen av sin fjärde grund har klagandebolaget gjort gällande att kommissionen underlåtit att beakta tidsåtgången för ett konkursförfarande och de bevis därom som bolaget lagt fram under det administrativa förfarandet. En privat borgenär skulle emellertid ha beaktat denna tidsåtgång och följaktligen föredragit att godta ackordsförslaget, eftersom konkursförfarandet skulle ha tagit mycket längre tid än ackordsförfarandet och således inneburit en ränteförlust för fordringsägarna i förhållande till intäkterna av ett ackord, och det skulle inte heller ha garanterat en högre utdelning än vad som erbjöds i ackordsförslaget.
- 95 Kommissionen har genmält att den i skälen 40 och 54 i det omtvistade beslutet beaktade tidsåtgången för ett konkursförfarande, men att det under omständigheterna i förevarande fall inte var nödvändigt att exakt fastställa den förväntade tidsåtgången för ett sådant förfarande.
- 96 Även om det antas att konkursförfarandet hade tagit lång tid, vilket kommissionen bestritt med hänsyn till bland annat vad de slovakiska myndigheterna anfört och det ringa antalet borgenärer, framgår det enligt kommissionen av det omtvistade beslutet att ackordsförfarandet i vilket fall som helst hade varit mindre fördelaktigt för slovakiska staten än konkursförfarandet.

- 97 Den lokala skattemyndigheten var prioriterad borgenär, eftersom dess fordran var garanterad genom klagandebolagets fasta egendom som klagandebolaget värderat till 194 miljoner SKK och skattemyndigheten till 397 miljoner SKK. Av denna anledning hade skattemyndigheten när som helst under konkursförfarandet kunnat få betalt genom försäljning av de tillgångar som tjänade som säkerhet, i enlighet med konkurs- och ackordslagen nr 328/1991. Vad gäller dessa tillgångar är tidsåtgången för konkursförfarandet således inte relevant.
- 98 Klagandebolagets beräkning bygger slutligen på en slutsumma som är betydligt lägre än värdet på bolagets verkliga tillgångar, minus kostnader för konkursförfarandet. Den lokala skattemyndighetens fordran utgör mer än 99 procent av den registrerade skulden, och denna myndighet hade kunnat räkna med att få ut minst 435 miljoner SKK inom ramen för detta förfarande. Även med hänsyn till den av klagandebolaget anförda ränteförlusten hade en privat borgenär, om denne hade kunnat återkräva ett sådant belopp, valt att vänta till slutet av ett konkursförfarande, också om detta hade tagit längre tid än beräknat.
- 99 St. Nicolaus - trade har anslutit sig till kommissionens argument.

Domstolens bedömning

- 100 Det följer bland annat av punkterna 78–81 i denna dom att tidsåtgången för konkursförfarande i förevarande fall utgör omständigheter som på ett icke försumbart sätt skulle kunna påverka beslutsförfarandet hos en normalt försiktig och noggrann privat borgenär som befinner sig i en situation som ligger så nära som möjligt den situation som den lokala skattemyndigheten befann sig i. Följaktligen var kommissionen skyldig att i samband med sin bedömning av kriteriet privat borgenär beakta tillgängliga uppgifter om bland annat tidsåtgången för ett sådant förfarande.
- 101 Domstolen konstaterar likväl att avdelning VI i det omtvistade beslutet, där kommissionen redogör för sin bedömning, och i synnerhet punkt 2.1 däri, där kommissionen jämför ackord och konkurs, inte behandlar tidsåtgången av ett sådant förfarande.
- 102 Kommissionen har anfört att det med hänsyn till de särskilda omständigheterna i förevarande fall fanns skäl för bedömningen att tidsåtgången för ett konkursförfarande inte skulle kunna påverka en privat borgenärs beslut. Domstolen konstaterar likväl att kommissionen – med hänsyn dels till de argument och bevis som klagandebolaget anfört under det administrativa förfarandet, dels till vad som anförts ovan i punkterna 78–81 – var skyldig att i det omtvistade beslutet i vart fall sammanfattningsvis motivera sin slutsats.
- 103 Av det ovan anförda följer att kommissionen gjorde en uppenbart oriktig bedömning när den underlät att i samband med sin bedömning av kriteriet privat borgenär beakta tidsåtgången för ett konkursförfarande. I den utsträckning som kommissionen skulle kunna anses ha tagit hänsyn till denna omständighet, har den inte motiverat sitt beslut i tillräcklig utsträckning.
- 104 Den fjärde grundens första del i första instans ska följaktligen godtas.
- 105 Eftersom kommissionen i punkterna 93–99 i det omtvistade beslutet fann att ett skatteindrivningsförfarande, för en privat borgenär som befinner sig i en situation som ligger så nära som möjligt den situation som den lokala skattemyndigheten befann sig i, var fördelaktigare än ackordsförslaget, kan domstolens slutsats i föregående punkt inte i sig leda till ogiltigförklaring av det omtvistade beslutet.

- 106 Med hänsyn till detta finns det, i likhet med vad tribunalen slagit fast i punkt 92 i den överklagade domen, anledning att pröva de av klagandebolagets övriga grunder som tribunalen inte prövade. Detta är i synnerhet fallet beträffande de rättsliga grunder som avser bedömningen av kriteriet privat borgenär i samband med skatteindrivningsförfarandet.
- 107 I denna del är målet emellertid inte färdigt för avgörande. Följaktligen ska målet återförvisas till tribunalen för handläggning i den del det avser de grunder som inte omfattades av tribunalens prövning.

Rättegångskostnader

- 108 Eftersom målet återförvisas till tribunalen ska beslutet om rättegångskostnaderna anstå.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (andra avdelningen) följande:

- 1) **Den dom som meddelades av Europeiska unionens tribunal den 7 december 2010 i mål T-11/07, Frucona Košice mot kommissionen, upphävs.**
- 2) **Målet återförvisas till Europeiska unionens tribunal för handläggning i den del det avser de grunder som inte omfattades av tribunalens prövning.**
- 3) **Beslutet i fråga om rättegångskostnader ska anstå.**

Underskrifter